

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 112/2021-16

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu a zo sudcov Ladislava Duditša a Miroslava Duriša (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (pr. 72/4C1), proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave č. k. 3 Tos 83/2020-84 z 19. mája 2020 takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**
2. Žiadosti [REDAKOVANÉ] o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky **n e v y h o v u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 12. augusta 2020 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uznesením Krajského súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 3 Tos 83/2020-84 z 19. mája 2020 (ďalej len „napadnuté uznesenie krajského súdu“). Sťažovateľ zároveň navrhuje zrušiť napadnuté uznesenie krajského súdu a vec mu vrátiť na ďalšie konanie, uplatňuje si primerané finančné zadost'učinenie v celkovej výške 4 000 eur a žiada o ustanovenie advokáta v konaní pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a k nej pripojených príloh vyplýva, že sťažovateľ podal 3. januára 2020 návrh na podmieňané prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Sťažovateľ vykonáva v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Hrnčiarovce nad Parnou trest odňatia slobody vo výmere 6 rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV č. k. 2 T 26/2013 z 21. júna 2013 podľa § 212 ods. 4 zákona č. 300/2005 Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný

zákon“). Lehota podľa § 66 ods. 1 písm. b) Trestného zákona uplynula 1. januára 2020 a predpokladaný koniec trestu má odsúdený 1. marca 2024.

3. Okresný súd Trnava (ďalej len „okresný súd“) uznesením č. k. 9 PP 1/2020-58 z 19. februára 2020 jeho žiadosť zamietol. Proti predmetnému uzneseniu podal sťažovateľ v zákonnej lehote sťažnosť, o ktorej krajský súd napadnutým uznesením rozhodol tak, že ju podľa § 193 ods. 1 písm. c) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) zamietol.

II.

Argumentácia sťažovateľa

4. Sťažovateľ vo svojej ústavnej sťažnosti namieta, že vo výrokovej časti uznesenia okresného súdu chýba uvedenie konkrétneho trestu, ktorý mu bol uložený Okresným súdom Bratislava II, čo podľa neho evokuje dojem, že vykonáva jeden trest a aj to krátky, on je pritom vo výkone trestu po započítaní väzby už od roku 2011.

5. Vo svojej ústavnej sťažnosti zároveň sťažovateľ tvrdí, že krajský súd sa v napadnutom uznesení nevysporiadal dostatočne s jeho argumentáciou, a zastáva názor, že iba alibisticky prikryl rozhodnutie okresného súdu. Konkrétne ale vo svojej ústavnej sťažnosti vo vzťahu k napadnutému uzneseniu krajského súdu namietal iba to, že tento prihliadol na jeho nepriaznivú resocializačnú prognózu. Sťažovateľ ale konštatuje, že túto nemá možnosť zmeniť, pretože vychádza z minulosti a je vypracovávaná na základe rozkazu ministra spravodlivosti Slovenskej republiky č. 16/2015. Podľa sťažovateľa mu tak krajský súd dal najavo, že nikdy nebude podmienene prepustený napriek jeho snahe. Sťažovateľ zároveň zdôrazňuje, že spĺňa zákonnú podmienku podľa § 66 ods. 1 písm. b) Trestného zákona.

6. Sťažovateľ zároveň žiadal ústavný súd, aby mu ustanovil právneho zástupcu, pričom poukázal na svoje majetkové pomery, ktoré doložil potvrdením majetkových a zárobkových pomerov, rozúčtovaním pracovnej odmeny a zoznamom dlžných pohľadávok.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie základného práva na súdnu ochranu (čl. 46 ods. 1 ústavy) napadnutým uznesením krajského súdu.

III.1. K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu:

8. Krajský súd v napadnutom uznesení poukázal na § 66 ods. 1 Trestného zákona, podľa ktorého predpokladom podmienenej prepustenia odsúdenej osoby z výkonu trestu odňatia slobody je kumulatívne (súčasné) splnenie troch zákonných podmienok. Jednou z nich je podmienka formálneho charakteru, a to vykonanie potrebnej zákonnej dĺžky z uloženého a nariadeného výkonu trestu odňatia slobody. Ďalšie dve zákonné podmienky majú materiálny charakter a súd pri nich musí posudzovať ich naplnenie či nenaplnenie na podklade vykonaných a dostupných relevantných dôkazov. Odsúdená osoba musí počas výkonu trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázať polepšenie a zároveň sa od nej môže očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Krajský súd v napadnutom uznesení dospel k záveru, že hoci formálna podmienka podmieneného prepustenia bola v sťažovateľovom prípade splnená, minimálne jedna z materiálnych podmienok už splnená nebola. Krajský súd poukázal na to, že sťažovateľ sa dosiaľ dostal do rozporu so zákonom 17-krát, je špeciálnym recidivistom predovšetkým vo vzťahu k majetkovej a drogovej trestnej činnosti. Poukázal tiež na to, že jeho resocializačná prognóza je podľa hodnotenia rizika sociálneho zlyhania menej priaznivá vzhľadom na opakovanú trestnú činnosť, nepriaznivé sociálne prostredie, v ktorom žije, a zlú finančnú situáciu. Pri rozhodovaní o sťažnosti sťažovateľa preto krajský súd nemohol prijať záver, že sťažovateľ bude viesť v budúcnosti riadny život a vyvaruje sa páchaniu ďalšej trestnej činnosti.

9. Ústavný súd vo vzťahu k označenému právu na súdnu ochranu konštatuje, že krajský súd správne identifikoval zákonné podmienky na posúdenie podmieneného prepustenia sťažovateľa z výkonu trestu odňatia slobody a zároveň v napadnutom uznesení jasne a zrozumiteľne vysvetlil, prečo v predmetnom prípade neboli všetky zákonné podmienky splnené kumulatívne, čo malo za následok nevyhovenie žiadosti sťažovateľa o jeho podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. K sťažovateľovej námietke, že vo výroku rozhodnutia okresného súdu chýba uvedenie konkrétneho trestu, ústavný súd uvádza, že táto okolnosť nemá žiadny vplyv na posudzovanie zákonných podmienok podmieneného prepustenia, navyše krajský súd v odôvodnení napadnutého uznesenia špecifikoval, aký konkrétny trest sťažovateľ vykonáva a aké tresty mu predchádzali, resp. ako dlho je už vo výkone trestu odňatia slobody. Napokon ústavný súd podotýka, že z napadnutého uznesenia krajského súdu nemožno vyvodiť nekompromisný záver, že sťažovateľ nikdy nebude podmienené prepustený, v tomto aspekte ide iba o subjektívny dojem sťažovateľa. Ak by sťažovateľ predložil relevantné podklady osvedčujúce, že v budúcnosti povedie riadny život, všeobecné súdy sa jeho žiadosťou o podmienené prepustenie musia adekvátne zaoberať v rámci podmienok podľa § 415 a nasl. Trestného poriadku.

10. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje aj na svoj ustálený názor, podľa ktorého do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nepatrí právo účastníka na rozhodnutie v súlade s jeho právnym názorom, resp. právo na úspech v konaní. Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nie je ani záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy strany v konaní (napr. IV. ÚS 252/04, IV. ÚS 329/04, III. ÚS 32/07). Vzhľadom na už uvedené ústavný súd dospel k záveru, že krajský súd ústavne akceptovateľným spôsobom a v dostatočnom rozsahu posúdil sťažnosť sťažovateľa a zrozumiteľne a jasne odôvodnil svoje závery, postupujúc pritom v súlade s príslušnými ustanoveniami príslušného Trestného poriadku, resp. Trestného zákona. Ústavný súd nezistil príčinnú súvislosť medzi namietaným porušením základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a napadnutým uznesením krajského súdu, ktorá by mala za následok porušenie tohto základného práva sťažovateľa.

11. O zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti (návrhu) možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav

takú možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05).

12. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov ako zjavne neopodstatnenú (bod 1 výroku rozhodnutia).

III.2. K žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu:

13. Vzhľadom na absenciu právneho zastúpenia sťažovateľa a s tým súvisiacu žiadosť sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom pristúpil ústavný súd v rámci ústavného prieskumu k preskúmaniu toho, či ústavná sťažnosť sťažovateľa nie je oneskorená, zjavne neopodstatnená, resp. či ústavný súd má právomoc ju preskúmať, keďže jednou z podmienok, ktorých splnenie je nevyhnutným predpokladom na to, aby ústavný súd mohol ustanoviť právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, je to, že nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti.

14. Povedané inak, na to, aby ústavný súd mohol rozhodnúť o ustanovení právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, musí najprv zistiť, či sú kumulatívne splnené tri podmienky, resp. predpoklady na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom: (i) žiadosť o ustanovenie právneho zástupcu, (ii) majetkové pomery odôvodňujúce takúto žiadosť, (iii) nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Pokiaľ ide o podmienku vyžadujúcu, aby nešlo o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti, táto je splnená vtedy, ak okrem iného je daná právomoc ústavného súdu na jej prerokovanie a ústavná sťažnosť nie je oneskorená ani zjavne neopodstatnená.

15. Ak teda ústavný súd z obsahu ústavnej sťažnosti a výsledku jej posúdenia zistí, že v danom prípade ústavná sťažnosť je zjavne neopodstatnená, znamená to, že ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti, a teda to znamená, že nie je splnený jeden z predpokladov ustanovenia právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom. Keďže ústavný súd odmieta ústavnú sťažnosť sťažovateľa z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti (stať III.1), je preto zrejmé, že v danom prípade ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti (m. m. III. ÚS 265/2014, III. ÚS 631/2017, I. ÚS 252/2019).

16. Pretože nebol splnený jeden z predpokladov ustanovenia právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu ústavný súd nevyhovel (bod 2 výroku rozhodnutia).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. marca 2021

Libor Duľa
predseda senátu